

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 2. De primo actu charitatis erga Deum, qui est gaudium de Bonis Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

sunt necessariae; ut Sacerdotes facti, inveniantur omnibus ad sublimes illas functiones Ecclesiasticas requisitis instructi, possintq; ad nutum & voluntatem sui Prælati non solum absque periculo propriæ & alienæ salutis, verum etiam cum magno animarum fructu, applicari. Verum de his suo loco.

§. 3.

De primo actu charitatis erga Deum, qui est gaudium de Bonis Dei.

254. **A**mare aliquem, sive charitatem & dilectionem habere erga aliquem, nihil est aliud, quam illi bene velle, cum unione quâdam affectus erga ipsum; adeoque dilectio & Amor Dei, qui est præcipuus & primarius actus charitatis, definiri potest, quod sit *actus voluntatis, quo quis Deo bonum vult, cum quâdam unione affectus erga ipsum.* Duo enim requirit verus Amor, Primum est *volitio Boni*; quæ dicitur *Benevolentia*; & cum in opus externum prodit, vocatur *Beneficentia*. Alterum est *unio affectus ad amatum*; quia nisi benevolens aut benefaciens affectu suo copuletur ei, cui bonum vult, non dicitur propriè illum amare. Sicut videmus in iudice æquitatis studioso, quod beneficiat aliquando Judæis, vel extraneis ipsi ignotis, adjudicando ipsis causam secundum jus & leges; cum tamen propterea non possit dici eos amare; quia non unitur eis affectu.

Porrò

Porro ex hoc generali & substantiali actu
charitatis oriuntur seu promanant plures alij
particulares. Primus est *gaudium de Bonis Dei*,
cui enim benevolumus, & affectu conjungi-
mur, de illius felicitate & bonis gaudere sole-
mus. Sunt autem duplicia Dei Bona: Nam
alia sunt ipsi *extrinseca*; ut cultus, Honor,
Laus, & glorificatio, quam Deus habet apud Ss.
Angelos & homines in Ecclesia triumphante &
Militante: sicut videlicet inter hominis bona
numerantur Honor, Fama, Laus, & bona exi-
stimatio, quam habet apud alios. Unde Deus
ipse honorem, qui ipsi debetur, inter Bona sua
reputat *Malach. 1.* dicens: *Si ergo pater ego sum,*
ubi est honor meus. Et *Isaia. 42.* Ego Dominus;
hoc est nomen meum: gloriam meam alteri non
dabo, & laudem meam sculptilibus. Alia sunt
contra Bona Dei *intrinseca*, ipsiq; identificata;
& ab eo inseparabilia; videlicet perfectionis e-
jus essentialia, sapientia, misericordia, iustitia,
omnipotentia, immensitas, beatitudo, infini-
tas &c. Quarum passim meminit Sacra Scrip-
tura, & nobis eas manifestat; ut *Psal. 144.*
Magnus Dominus & laudabilis nimis; & mag-
nitudinis ejus non est finis. Et *psalm. 146.* *Mag-*
nus Dominus noster, & magna virtus ejus &
Sapientia ejus non est numerus. &c. Qui ergo
de hujusmodi Bonis Dei sive intrinsecis sive ex-
trinsecis veraciter & cordialiter gaudet, quod
v.g. Deus Optimus Maximus ab hominibus in
terris agnoscatur, adoretur, laudetur, & glori-
ficetur; aut quod à S. Angelis & Animabus
beatis

beatis in cœlo jugiter honoretur, diligatur, & summis laudibus celebretur, aut quod in seipso sit infinitè beatus, omnipotens, sapientissimus, pulcherrimus, justissimus, & in omni genere perfectionis excellentissimus, Talis propriè & verissimè diligit Deum amore benevolentiae & amicitiae; sicut filius aliquis diligit patrem suum, quando ex animo gaudet de ipsius exaltatione, laude, reverentiâ & honore ab aliis ipsi impenso.

255. Possunt autem duæ potissimum occasiones hunc charitatis Actum exercendi, & de Bonis Dei gaudendi, frequentius nobis occurrere. *Prima* est, cum sub Officio Divino in choro, aut sub Missæ Sacrificio aliqua de perfectionibus Dei sit mentio v. g. cum in *Psalm. 8.* pronuntiamus vel audimus ab aliis pronuntiarî hæc verba: *Domine Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ! aut in Psalm. 47. Magnus Dominus & laudabilis nimis. aut in Psalm. 49. Venite exultemus Domino &c. Quoniam Magnus Dominus & Rex magnus &c.* Altera occasio est, quando intuemur homines sive Ecclesiasticos, sive Laicos, in Dei optimi maximi servitio, cultu & laude occupatos, ac ferventes. Aut sub illis verbis Dominicæ Orationis: *Fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terrâ;* vel sub illa clausula Præfationis in Sacrificio Missæ: *Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates, ac beata Seraphin sociâ exultatione concelebrant &c.* Recordamur Beatorum Spirituum in

in cœlis sine cessatione die noctuq; Deum unâ voce laudantium. Item quotiescunq; fit mentio de resipiscentiâ & pœnitentiâ magni alicujus peccatoris; vel de conversione alicujus Regni, provinciæ, civitatis, aut Familiæ ad Fidem catholicam. Aut cum videmus vel audimus, quod in ordine aliquo Religioso vel Monasterio bona observetur disciplina, & ibidem reperiantur homines Evangelicæ perfectionis avidi & studiosi. Aut cum in celebritate alicujus diei festivi cernimus magnam pœnitentium multitudinem &c. verbo: Quotiescunq; intelligimus fieri aliquid, aut factum esse, quod ad Dei honorem, cultum, laudem & gloriam aliquo modo pertinet, tunc nobis ansa & occasio opportuna offertur, hanc actum *gaudii* de Bonis Dei exercendi.

§. 4.

*De secundo Actu charitatis erga Deum,
qui est contritio perfecta.*

256. **S**ecundus charitatis Actus ex amore Dei profluens est *Tristitia & dolor de peccatis* eorumq; *odium & detestatio*, quatenus adversantur Deo summè dilecto; & Bonum illius extrinsecum, videlicet, cultum, honorem, laudem & amorem impediunt, vel tollunt. Nam pertinet ad eandem virtutem, amare Bonum, & odisse ac detestari malum ipsi oppositum. Neq; potest quis malum averfari, nisi præcesserit in eo amor & prosecutio Boni oppositi: quia